

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.
This project is funded by the European Union.

MEYDAN BULUŞMASI

ETKİNLİK RAPORU

me^ydan

Bu yayın Avrupa Birliği'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla YADA Vakfı sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği'nin, Türkiye Cumhuriyeti'nin ve T.C. Dış İşleri Bakanlığı AB Başkanlığı'nın görüşlerini yansıtmak zorunda değildir.

GİRİŞ

YADA Vakfı olarak sivil toplum kuruluşları arasında yeni bir diyalog ve müzakere modelini hayata geçirmek üzere düzenlediğimiz Meydan buluşmaları serimize, Avrupa Birliği tarafından desteklenen “Sivil Diyalogun Güçlenmesi” projesi kapsamında bir online buluşmamızı daha gerçekleştirdik. “İklim Krizi Kapıyı Çalınca” Meydan buluşması kapsamında; 2021 yılına iklim krizinin kadın, çocuk, afet, engelli hakları, mülteci çalışmaları gibi farklı alanlara etkilerini ve bu kesişen alanlarda neler yapılabileceğini konuşarak 28 Ocak 2021 tarihinde çevrim içi ortamda toplandık. 2018 yılından bu yana Türkiye’nin meseleleri üzerine konuşmak, dinlemek, müzakere etmek ve biriktirmek için bir araya geldiğimiz Meydan’ı; farklı konuları farklı pencerelerden görmeye, birlikte keşfetmeye çalışmak üzere kuruyoruz. Sivil toplumun toplumsal ve çevresel sorunları sahiplenme, keşfetme, tanımlama, gündeme taşıma, bilgi ve çözüm üretme deneyim ve becerilerini paylaşmak için “İklim Krizi Kapıyı Çalınca” başlıklı Meydan’da bir kez daha buluştuk. YADA Vakfı olarak kurulduğumuzdan bu yana toplumsal yaşamın farklı alanlarına

ilişkin bilgi üretiyor ve bunları uygulamaya dönüştürüyoruz. STK’ların yurttaşlar ve karar vericiler üzerinde ne kadar etkili olduğuna dair araştırmalar yapıyor, siyasetin ve kamuoyunun kararları ve kanaatleri üzerindeki etkisini açıklamaya çalışıyoruz. Yaptığımız araştırmalar ve çalışmalar ile STK’ların kararları etkileme becerilerini geliştirmeye ve aralarındaki diyalogu güçlendirmeye odaklı çalışmalar yürütüyoruz. STK’ların birlikte tartışabilecekleri, bilgi alışverişinde bulunabilecekleri ve yeni iş birlikleri kurabilecekleri ortak zeminler üretmeyi amaçlıyoruz. Meydan etkinlikleri ile fiziki ve online buluşmalar düzenleyerek bu ortak zeminlerin oluşabileceği alanı yaratmayı; farklı alanlarda, görüşlerde, yaklaşımlarda olan sivil toplum aktörlerini bir araya getirerek bu aktörleri birbirlerine görünür kılmayı amaçlıyoruz. Farklılıkların birbiriyle karşılaşabilmesi, tanışabilmesi, konuşabilmesi, birbirini tanımasını istiyoruz. Türkiye’nin meseleleri üzerine konuşmak, dinlemek ve müzakere etmek için bizlerle Meydan’da bir araya geldiğiniz için tekrar teşekkür ederiz.

meydan

PROGRAM

13.30 - 14.00 **Açılış ve Tanışma**

14.00 - 14.50 **Panel**

İklim Krizi ve Etkileri

Buket Atlı, Temiz Gelecek Derneği

Yeşil Yeni Düzen ve Adil Geçiş Nedir?

Özlem Katisöz, Avrupa İklim Eylem Ağı (CAN)

Onarıcı Tarım: Toprakla Gelen Çözüm

Durukan Dudu, Anadolu Meraları

15.00 - 15.00 **Ara**

15.00 - 16.00 **Grup Çalışması**

16.00 - 16.30 **Değerlendirme ve Kapanış**

AÇILIŞ

28 Ocak 2021'de; Türkiye'nin meseleleri üzerine konuşmak, dinlemek ve müzakere etmek için bir araya gelen Meydan buluşmaları serisinde bu defa "İklim Krizi Kapıyı Çalınca" başlığı altında iklim krizinin geleceğini, farklı kırılğan gruplar üzerindeki etkilerini, çözüm önerilerini, uyum ve önlemler için yapabilecekleri birlikte

keşfetmek için online olarak gerçekleştirilen etkinlikte; Türkiye'nin birçok ilinden çevre, ekoloji, doğa, tüketim, sosyal hizmet, yerel yönetim, toplumsal cinsiyet, sürdürülebilirlik, mülteci, gençlik, sanayi, sağlık, eğitim ve kültür alanlarında çalışan sivil toplum temsilcileriyle zoom platformu üzerinde bir araya gelerek 'iklim krizi' teması üzerine konuştuk.

Meydan, katılımcıların isim ve kurumlarını belirtmeleri sonrasında kısaca bir tanışma ile başladı. Tanışmanın ardından, "İklim denince aklınıza ne geliyor?" sorusuna katılımcılardan gelen cevaplar ile tanışma pekiştirildi ve iklim krizi konusuna giriş yapıldı.

PANEL

Ana oturumun devamında Buket Atlı moderatörlüğünde panel oturumu başladı. İklim krizi ve etkileri üzerine Temiz Gelecek Derneği'nden Buket Atlı, Yeşil Yeni Düzen ve Adil Geçiş Nedir? Sorusu üzerine Avrupa İklim Eylem Ağı (CAN)'ndan Özlem Katısöz, Onarıcı Tarım: Toprakla Gelen Çözüm konusu üzerine ise Anadolu Meraları'ndan Durukan Dudu konuştu ve aşağıdaki sorular üzerinden panel başladı.

- İklim krizi için ne kadar hazırız?
- İklim Krizinden kırılgan gruplar nasıl etkilenecek?
- İklim krizine uyum için nasıl iş birlikleri yapabiliriz?

Grup çalışmalarından çıkan başlıklar şu şekilde özetlenebilir;

Dünyanın kendini toparlayamaz hale gelmesi için aşılması gereken iki çizgi aşıldı.

Biyolojik çeşitliliğin kaybı ve kimyasal süreçlerin sınırı aştığını, dünya ve iklim değişikliği için sıkıntılar ve tehditler oluşturduğunu aktarıldı.

"1,5°C'ye karşı 2°C'lik küresel ısınma"

Küresel ısınma ile sıcaklığın 1,5°C'den 2°C'ye çıkmasının dünyaya çok büyük sıkıntılar doğuracağından bahsedildi. Aşırı hava olayları, türlerin kaybı, deniz seviyesindeki artış gibi sıkıntıların artacağı aktarıldı.

Karbonsuz düzen çalışmalarını devam ediyor.

İklim meselesinin diplomasinin bile temelini oluşturmaya başlayan bir unsur olduğundan bahsedildi. Ülkelerin karbonsuz düzen için aldığı kararlar ve iş birliklerinden bahsedildi. Kömürden çıkışın, yenilenebilir yatırımların, enerji verimliliğinin, karbon kaçağı önlemi,

yenilebilir ARGE, yeşil toplu konutlar ve koruma alanları oluşturulması gibi araçlarla bunun mümkün olacağı belirtildi.

Çevre politikaları ana konuşma konusu haline geliyor.

Ekonomi, eğitim gibi konulardan sonra gelen çevre konusunun artık son yıllarda ana tartışma konusu haline geldiğinden bahsedildi. Kömürden çıkış ve adil dönüşüm stratejileri üzerinden örnekler verildi.

Türkiye'de iklim hala konuşulmuyor.

İklim krizi ve bütün küresel trendlerin, salgınla beraber insanları bir karar noktasına ve dönüşüm noktasına getirdiği aktarıldı. Türkiye'de ise iklim krizi üzerine stratejiler geliştiren tüm ülkelere karşın herhangi bir tartışmaya katılmak gibi bir planın olmadığı ve stratejiler yapılmadığı, herhangi bir iklim politikasının var olmadığı üzerinde duruldu. Azaltım ya da adaptasyon konularının henüz ciddi bir şekilde masaya yatırılmadığı belirtildi.

"İnsan ve insanın yaptığı faaliyetler doğa, ekosistemler ve biyolojik çeşitlilik için sadece zararlı olabilir."

İnsan elinin değdiği ve beşeri olan her şeyin doğaya ve iklime her şekilde zararının olacağı üzerinde duruldu. İnsanların yapabileceği tek şeyin bu zararı azaltmak ya da verilebilecek en az zararı vermek olduğundan bahsedildi.

İnsanların doğaya iyi gelebileceği tek durum 'onarıcı tarım'dır.

Sürdürülebilirliğin de ötesine geçebilen bir teknik olan onarıcı tarımdan bahsedildi. Onarıcı tarım ise bir yandan tarım yapılırken bu tarımın onarıcı bir etkisi olduğu, kimyasal gübre kullanılmadan ve ekosistemin iyileşmesini sağlayan bir yöntem olarak tanımlandı.

Fotosentez ve otçul hayvanlar onarıcı tarım için önemli ve gerekli.

Otçul hayvanların sayılarının artması ve otlaması gerektiğinden bahsedildi. Aksi takdirde toprağın içerisindeki organik maddeyi, bereketini ve su tutma kapasitesini kaybetmesi, toprağın çölleşmesi ve havaya karbondioksit olarak salması anlamına geldiği vurgulandı. Onarıcı tarımın ise toprağın içerisindeki organik maddeyi artırmayı hedeflediği ve fotosentez ile bitkilerin atmosferdeki karbondioksiti alıp toprağın içerisine karbon -organik madde olarak gömmesi gerektiğinden bahsedildi.

İKİNCİ OTURUM: GRUP ÇALIŞMALARI

İkinci oturum katılımcıların grup çalışmaları için gruplara ayrılması ile başladı. Gruplara ayrılan katılımcılar aşağıdaki sorulara cevap aradı.

- “İklim krizi kapınızı çaldı mı?”

İklim krizi konusunda çalışmalar yapıyor musunuz?

Sizin çalışma alanınızı iklim krizinin nasıl etkileyeceğini düşünüyorsunuz?

(Çalışma alanı iklim-çevre olmayanlar için) Kendi alanınızı veya hedef gruplarınızı düşündüğünüzde iklim krizinin sizin alanınıza etkileri ne olur?

- “İklim krizine hazır mısınız?”

Sizce iklim krizini durdurmak veya uyum sağlamak için aşağıdaki vb. başlıklarda hangi çalışmalar yapılabilir?

- “Birlikte neler yapılabilir?”

İklim krizini durdurmak veya

hazırlanabilmek için nasıl mekanizmalara/ağlara/iş birliklerine ihtiyaç var?

Siz nasıl katkı koyabilirsiniz?

Birlikte neler yapılabilir?

Krizin içerisinde olsak da bilmediğimiz şeyler var.

Çocuklar, gençler, yetişkinler vb. toplumun her kesiminin iklim krizi hakkında farkında olduğu ve olmadığı kısımları olduğu üzerine konuşuldu. İklim gibi büyük bir temanın içerisinde çözülmesi gereken sıkıntıların hepimizin sıkıntıları olduğu ve herkesin topluca çözmek için uğraşması gerektiği üzerinde duruldu.

Kırılğan gruplara ulaşma konusunda STK'lar etkili.

Farkındalık faaliyetlerinin STK'lar aracılığıyla ulaşmasının daha etkili olacağı üzerine fikirler sunuldu. Kırılğan gruplar arasında bir öncelik olmadığı ve toplumun her kesiminin üzerine düşen sorumluluklar olduğundan bahsedilerek herkesin birbirini de etkileyen bileşenler olduğu noktasına parmak basıldı. STK'ların projelerinin bazı konularda daha uyumlu bazı konularda ise mücadeleci olarak ayrıldıkları tespiti yapıldı. Farklı temalarda ve farklı gruplarla çalışan STK'ların birbirinden haberdar olması gerektiği üzerine konuşuldu.

İklim krizine uygun ve hazır değiliz.

Havanın 2 derece ısınrsa ne olacağını bildiğimiz; ama 3 derece ısınca ne olacağını bilim insanlarının bile bilmediği bilgisi üzerine tüm dünyada evrensel çalışmaların yürütülmesi gerektiği ve çocukların eylemlerinin desteklenmesi gerektiği önerileri getirildi.

Bütüncül bakış açısına ihtiyaç var.

İnsanlar olarak, iklim krizi üzerine yapılan genel değerlendirmelerin çoğu insanın hayatta kalmasına odaklı olduğundan bahsedildi. "Suyun akma hakkı, kuşun uçuş hakkını düşünmüyoruz." dendi; herkesin ve her şeyin hakkını vererek bu konuya yaklaşılması gerektiği konusunda görüşler bildirildi.

"Çıkar çatışması."

Yerelde afet ve iklim değişikliği üzerine bir aksiyon olmadığı, yalnızca yerel iklim eylem raporu olduğu ve bu nedenle sahada çıkar çatışmalarının yaşandığı üzerinde duruldu. Örnek olarak çöp yakma tesisine karşı gelindiğinde verilen "işimize engel oluyorsunuz" tepkisinden bahsedildi. Amaç ve çıkarların birbiriyle tutarlı olmaması tespiti yapıldı.

Hukuki süreçte ideal bir düzen yok.

Yerelde yurttaşların kurduğu çevre hareketi olduğundan fakat gidişata siyasetin karar verdiğinden bahsedildi. Herkesin kendi yerelinde verdiği mücadelenin yeterli olamaması konusuna parmak basıldı ve gençlerin dahil olacağı, siyasi oluşumların içinde olduğu daha kalıcı ve sürdürülebilir yapılar olmalı önerisi getirildi.

Yerel yönetimler lokal üretimleri desteklemeli.

Yerel yönetimlerin bölge sorunlarına daha vakıf olacağı nedeniyle, verecekleri desteklerin önemli olduğundan bahsedildi. Lokal üreticiyi desteklemenin kazan-kazan bir durum olması üzerinde duruldu ve gıda bazından lokal üretimin desteklenmesinin öneminden, bunun da en bariz desteğini de tüketicinin yapabileceğinden söz edildi. Yerel yönetimlerle STK'ların bir araya gelebildiği Kent Konseyi gibi yaptırım gücü olan bir iklim meclisinin oluşturulması önerisi getirildi.

İklim krizi sebebiyle birçok mağduriyet yaşanıyor.

2000'de Adana'da pamuk işçileri çalışırken aşırı hava olaylarında ölümler olduğu, 2011'de selden dolayı çadırların dağıldığı, Ankara'daki toz fırtınasında yüzlerce çadırın yıkıldığı gibi birçok mağduriyet örnekleri verildi. Adana'da yaşanan örnekte; devlet, yerel yönetim ve STK'ların köylere değil kentlere odaklanması eleştirildi. Kentlerdeki olan olayların arkasında, köylerde geçim kaynakları ortadan kalkan mevsimlik işçilerin, sıkıntı çeken köylülerin görülmemesinden bahsedildi.

1970'ten beri gündelik hayatımıza giren bir sorun, ancak konuşabiliyoruz.

İklim krizi çok uzun zamandır var olsa da insanların gündemine yeni girdiğinden, bazı insanların ise hala gündemlerinde olmadığından ve krize inanmadıklarından bahsedildi. Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarının her yaşta herkese yapılması gerektiği üzerinde hemfikir olundu. Sadece insan tehlikeydeymiş gibi bir izlenimden çıkılıp; sadece insanı değil tüm canlıları etkileyen bir krizin var olduğunu vurgulamak gerektiğinden söz edildi.

İklim krizini son haddine kadar yaşıyoruz.

Bilinçli bir şekilde kırsalda yaşanıyor olsa bile, kırsal alanda doğanın korunduğunun düşünülmemesi gerektiği ve hatta son birkaç yıldır bireysel anlamda toprak verimsizliği, doğal su kaynaklarının azalması gibi etkisinin görüldüğünden; iklim krizi hakkında toplumsal düzeyde bir farkındalığın olmadığından bahsedildi.

Teorik veya bilimsel bilgidan uzaklaşmadan, vatandaşın anlayabileceği düzeyde anlatmak önemli.

Bilimsel bilgilerin, kırılğan gruplara yansıtılabilmesi için hem bilimsel olan hem de halkın anlayabileceği projelerin yapılması

gerektiği, bu projeler yapılırken halkın da proje içerisinde katkıda bulunduğu şekilde hem teorik hem de pratik bir bilinçlendirme yönteminin izlenmesi önerisi verildi.

“İklim krizine hem farklı seviyeler hem de temalar açısından bakmak lazım.”

İklim krizi mücadelesinin mikrodan küresele kadar seviyeleri olması nedeniyle hem büyük ve küresel boyutlarda hem de dünyanın sınırlara bölünmesi sebebiyle ulusal ölçekte yapılması gerekenler var. İklim krizinin her düzeyinde çalışmak ve gündeme getirmek, bilgi üretmek, buna dönük eylemlerde bulunmak gerektiği aktarıldı. Bir mahalle düzeyinde çalışılsa bile; aynı zamanda buzulların erimesi, yağmur ormanları herkesin derdi olmalı görüşü sunuldu.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Meydan buluşmalarını düzenleyen YADA ekibi olarak; “İklim Krizi Kapıyı Çalınca” başlığı altında iklim krizinin geleceğini, farklı kırılgan gruplar üzerindeki

etkilerini, çözüm önerilerini, uyum ve önlemler için yapılabilecekleri birlikte keşfetmek için toplandık. Online Meydan buluşmasında, bizlerle bir araya gelen tüm katılımcılarımıza bir kez daha teşekkür ediyoruz.

Sivil toplumun, iklim krizi konusunda büyük sorumlulukları olduğu konusunda hemfikir olduk. Farklı temalar, kesimler, coğrafyalar için farklı politikaların ve stratejilerin geliştirilmesi ve halkın bilinçlendirilmesi konusunda sivil toplum diyalogunun güçlenmesi üzerine odaklanılması gerektiğine karar verdik.

Bu çıktılarla birlikte; sivil toplumun biraradalığı, diyalog-müzakere ortamını destekleyecek farklı etkinlikler tasarlamaya devam ediyoruz. Önümüzdeki günlerde Meydan buluşmalarında tanıştığımız ve ilerleyen zamanlardaki etkinliklerimizde görmek istediğimiz kurumlarla iletişime geçmeye, farklı konular etrafında konuşmaya, aktif katılımı teşvik edecek farklı yöntemleri denemeye devam edeceğiz. Gelin Meydan'da buluşalım!

*EK: KATILIMCI LİSTESİ

KURUM	İSİM
Doğa Derneği	Alen Mevlat
Van Çevder Çevre Koruma Derneği, Türçev - Türkiye Çevre Eğitim Vakfı	Ali Kaçık
ÇİTTA - Çukurova İnsan Tohum Toprak Atölyeleri	Alper Tolga Akkuş
VAN ÇEVDER	Arzu Dinçer
Kadının İnsan Hakları-Yeni Çözümler	Aslı Elif Sakallı
Türkiye Çevre Eğitim Vakfı	Aslınur
Odtü	Asuman Korkusuz
Ek Biç Ye İç	Aycan Tüylüođlu
WWF-Türkiye	Ayşe Kiriş
Defans	Aytül Yüksel
Doğal Yaşam Derneği	Bahadır Yasa
Temiz Gelecek Derneği	Buket Atlı
Toplumsal ve Ekolojik Diyalogları Geliştirme, İzleme ve Araştırma Derneği TUGSA	Bahar Gök

KURUM	İSİM
Good4Trust.org & Türetim Ekonomisi Derneği	Berk Butan
Denizli Büyükşehir Belediyesi	Berna Yılmaz
Medipol Üniversitesi	Betül Kaymaz
Yeşil Gelecek Derneği / EKO IQ	Burcu Genç
TEMA	Ceren Pınar Gayretli
Kocaeli Üniversitesi	Çiğdem Çağlayan
TÜSODER - Tüketici Sorunları Derneği	Deniz Öner
Sivil Toplum ve Medya Çalışmaları Derneği / Sivil Sayfalar	Derya Kap
Anadolu Meraları	Durukan Dudu
Amasya Üniversitesi	Duygu Bütün Bayındır
Havle	Edibenur Üner
QNB Finansbank	Elçin Önder
CAN Europe	Elif Cansu İlhan
Sürdürülebilirlik Adımları Derneği	Emrah Kurum
Kalkınma Atölyesi	Ertan Karabıyık
Ege Üniversitesi	Ezgi Gürsoy
o Atık ve Sürdürülebilirlik	Fatih Küçükuysal
Erdeмли İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü	Fatma Anar Mendil
İzmir Büyükşehir Belediyesi	Fırat Durmuş
Greenpeace Akdeniz	Gökhan Ersoy
Bir Tohum Vakfı	Güneşin Aydemir
Tarsus Belediyesi	Hatice Karataş
Kadın Emeği Kolektifi	Hilal Karul
Mimar Sinan Üniversitesi	Hülya Çeşmeci
TEMA	İdil Dağdemir
Akdeniz İhracatçı Birlikleri	İdil Dilan öğüt
İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	İsmet Derebaşı
Sabancı Üniversitesi	Kristen Biehl
Akdeniz İhracatçı Birlikleri	Mediha Erdovan
Bireysel	Mehmet Yıldız
Kırsal Çevre	Murat Bayramoğlu
Gaziantep eğitim ve kültür derneği	Mustafa Gören
Kamu Politikaları Stratejik Araştırma Merkezi	Nihal Eriş
Greenpeace	Onur Akgül
Sürdürülebilir Yaşam Derneği	Onur Özkan
Yuva Derneği	Özge Sönmez
Senex: Yaşlanma Çalışmaları Derneği	Özgür Arun
CAN Europe	Özlem Katisöz
Öğretmen Akademisi Vakfı	Özlem Parker
Sultanbeyli Belediyesi	Perizat Çakıcı

KURUM	İSİM
Ticaret Bakanlığı	Pınar Gündüz Tosun
Genç Fikirler Derneği	Resul Hüseyinzade
Anda Kardeşe Vefa ve Eğitim Kültür Derneği	Rümeysa Yağmur Saçan
EGISAD	S. Selahattin Erbey
Muğla Üniversitesi	Saniye Dedeoğlu
Senex: Yaşlanma Çalışmaları Derneği	Seda Kocabıyık
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	Selen Oğuz
Barem Araştırma	Sinan Egemen
AB Başkanlığı	Sinem Bölükbaşı
Unimar	Uygar Sül
Yeşil Düşünce Derneği	Yağız Eren Abanus
Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı	Z. Asuman Dener
Anadolu Kadın Derneği	Zübeyde Ozanözü
YADA Vakfı	Aylin Ezgi Yılmaz
YADA Vakfı	Ceylan Özünel
YADA Vakfı	Elif Öztürk
YADA Vakfı	Oğuzhan
YADA Vakfı	Rümeysa Çamdereli
YADA Vakfı	Umut Erol